

азъ ги обсъждамъ, казвамъ: тия българи декламира-
ратъ отлично, и германци, англичани, французи и
американци, всички декламирамъ, и отлично декла-
мирамъ, но не мислятъ още. Теософитъ опрѣдѣлятъ,
че човѣкъ е „манасъ“ — сжщество, което мисли. Да,
първитъ хора, които сж дошли на земята, които
създадоха земята, мислѣха; но ония, които оста-
наха да я управляватъ, тѣ прѣстанаха да мислятъ.

Сега, нѣкой пжтъ, гледамъ, когато азъ държа
нѣкоя бесѣда, ще извадятъ отъ нея нѣкой пасажъ
и ще кажатъ: „Той развращава българския на-
родъ“. Ее, хубаво, кажете елементитъ на моята раз-
вратителна рѣчь, елементътъ, който измѣня жи-
вота. Добрѣ. Азъ нѣмамъ нищо противъ да ме кри-
тикуватъ, но нека онѣзи критици бждатъ разумни
критици. Да докажатъ, кои сж елементитъ на раз-
вращението. Споредъ нашето схващане, развраще-
ние, „развъртамъ“, това значи: ако на едно колело,
което има завъртени винтове, ти ги развъртишъ,
ти правишъ развращение, и ония хора, които
сж въ колата, може да паднатъ. Питамъ ви,
моля, кажете ми: на коя ваша кола, кой винтъ
съмъ развъртѣлъ? Кои сж свидѣтелитъ? Азъ
съмъ готовъ да слушамъ. Кажете: — На задното
колело, на еди-кое-си мѣсто, си развъртѣлъ еди-
кой-си винтъ, и ще призная, че азъ съмъ развра-
тилъ, и че е имало опасностъ да паднатъ хората.
Азъ употребявамъ „развинтвамъ“ въ много мека
форма. И всички трѣбва да мислятъ, и азъ искамъ
всички, които ме слушате, и вие да мислите много
здраво, а не да декламирате. „Азъ вѣрвамъ въ Гос-
пода“ — това не е вѣрване, то е декламиране. Ти
за този Господъ, въ когото вѣрвашъ, готовъ ли си
да умрешъ заради него, да се самопожертвувашъ,
да дадешъ всичкото си имане? Ти за жена си, за
дѣцата си, можешъ ли да умрешъ за тѣхъ? Това е
убѣждение; макаръ и да е заблуждение, то е
все идеалъ, въ него намиратъ хората смисълъ. Ге-
рой е онзи, умира за една идея. А ти, правовѣр-
нико, който вѣрвашъ въ единъ троеличенъ Богъ,